

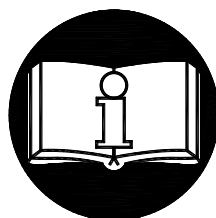
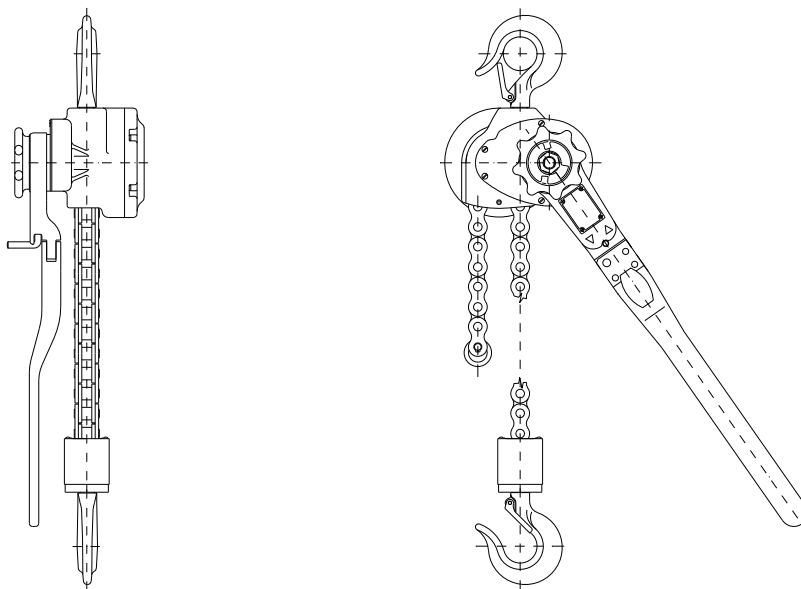
**BRANO a.s., 747 41 Hradec nad Moravicí
Česká republika**

tel.: +420/ 553 632 316, 553 632 303
<http://www.brano.eu>; zz-info@brano.eu; info@brano.eu

NÁVOD NA POUŽITIE BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY, PREVÁDZKA A ÚDRŽBA PRE

RAPKÁČOVÝ ZDVIHÁK

typ RZV, nosnosť 0,8t; 1,6t; 3,2t; 5t a 6,3t

Pred použitím tohto výrobku si dôkladne prečítajte tento návod na použitie. Obsahuje dôležité bezpečnostné pokyny a pokyny na použitie, inštaláciu, prevádzku a údržbu výrobku. Zabezpečte, aby tento návod na použitie mali k dispozícii všetky zodpovedné osoby.

Udržujte pre ďalšie použitie!

Vydanie 3.
JÚN 2014
Evidenčné číslo 1-52197-0-1

OBSAH

1	DEFINÍCIA.....	3
2	ÚČEL ZARIADENIA	3
3	BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY	4
3.1	SÚHRN BEZPEČNOSTNÝCH ZÁSAD	4
3.2	BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY	4
4	BALENIE, SKLADOVANIE A MANIPULÁCIA.....	6
4.1	BALENIE.....	6
4.2	SKLADOVANIE.....	6
4.3	MANIPULÁCIA.....	6
5	HLAVNÉ TECHNICKÉ PARAMETRE	6
5.1	MECHANICKÉ ZARADENIE.....	7
5.2	MATERIÁL A VYBAVENIE	7
6	INŠTALÁCIA ZDVIHÁKA.....	8
6.1	KONTROLA PRED INŠTALÁCIOU	8
6.2	ZAVESENIE ZDVIHÁKA.....	8
6.3	NASTAVENIE DĹŽKY REŤAZE.....	9
6.4	POLOHA ZDVIHÁKA PRI ŤAHANÍ	9
6.5	ZDVÍHANIE (ŤAHANIE) ALEBO SPÚŠŤANIE.....	9
6.6	BEZPEČNOSŤ ZDVIHÁKA – POKYNY PRE OBSLUHU	9
6.7	SKÚŠKA PRED POUŽITÍM	10
7	PREVÁDZKA.....	10
7.1	POUŽITIE ZDVIHÁKA.....	10
7.2	BEZPEČNÉ PRACOVNÉ PROSTREDIE	11
8	KONTROLA ZDVIHÁKA	11
8.1	PREHLIADKA	11
8.1.1	Druhy prehliadok.....	11
8.1.2	Denná prehliadka.....	12
8.1.3	Pravidelná prehliadka.....	12
8.1.4	Príležitostne používaný zdvihák.....	12
8.1.5	Zápis o prehliadke.....	12
8.2	POSTUP PREHLIADKY.....	12
9	VYHLÁDÁVANIE ZÁVAD	14
10	MAZANIE.....	15
10.1	VŠEOBECNE.....	15
10.2	PREVODOVKY.....	15
10.3	REŤAZ	15
11	ÚDRŽBA.....	16
11.1	BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY	16
11.3	MONTÁŽ BRZDY.....	16
11.4	NASTAVENIE BRZDY	17
11.5	VŠEOBECNÉ POKYNY	17
11.6	KONTROLA	17
11.7	OPRAVA.....	18
11.8	SKÚŠKA	18
12	VYRADENIE Z PREVÁDZKY – LIKVIDÁCIA	18
13	SÚVISIACA DOKUMENTÁCIA.....	18
14	ZÁVEREČNÉ POŽIADAVKY VÝROBCU NA ZÁKAZNÍKA	18

1 DEFINÍCIA

! NEBEZPEČENSTVO **Nebezpečenstvo:** poukazuje na bezprostredne nebezpečnú situáciu, ktorá spôsobí smrť alebo vážne zranenie, pokiaľ sa jej obsluha nevyvaruje.

! VAROVANIE **Varovanie:** poukazuje na možnú nebezpečnú situáciu, ktorá by mohla spôsobiť smrť alebo vážne zranenie, pokiaľ by sa jej obsluha nevyvarovala.

! UPOZORNENIE **Upozornenie:** poukazuje na možnú nebezpečnú situáciu, ktorá by mohla spôsobiť drobné alebo ľahké zranenie, pokiaľ by sa jej obsluha nevyvarovala. Upozornenie môže tiež varovať pred nebezpečnými praktikami.

Nosnosť (Q): je maximálna dovolená hmotnosť bremena (medzné pracovné zaťaženie), ktorým je možné zaťažiť zdvihák pri manipulácii za podmienok, stanovených týmto návodom.

2 ÚČEL ZARIADENIA

2.1 Rapkáčový zdvihák typ RZV, nosnosť 0,8t; 1,6t; 3,2t; 5t a 6,3t (ďalej len zdvihák) je konštruovaný výhradne na ručné zdvíhanie, spúšťanie a ťahanie voľných bremien v ľubovoľnom smere na pracovisku. Hmotnosť bremena pri zdvíhaní alebo ťah v reťazi pri ťahaní nesmie presiahnuť udanú prípustnú nosnosť.

2.2 Výrobok svojím vyhotovením vyhovuje požiadavkám stanoveným Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES v znení českého technického predpisu – nariadenia vlády č. 176/2008 Zb. v platnom znení i požiadavkám harmonizovaných českých technických noriem ČSN EN ISO 12100 a ČSN EN 13157+A1.

2.3 Výrobok svojím vyhotovením vyhovuje požiadavkám stanoveným Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES v znení českého technického predpisu – nariadenia vlády č. 23/2003 Zb. v platnom znení. Výrobok je zhotovený ako zariadenie Ex **II2c** podľa ČSN EN 13463-1:2009 a ČSN EN 13463-5:2012. Splňuje podmienky na použitie v banskom prostredí „nebezpečné atmosférické podmienky 2“ podľa ČSN EN 1127-2.

2.4 Výrobok svojím vyhotovením vyhovuje požiadavkám stanoveným Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES v znení českého technického predpisu – nariadenia vlády č. 23/2003 Zb. v platnom znení. Výrobok je zhotovený ako zariadenie Ex **II2GDcT85°C** podľa ČSN EN 13463-1:2009 a ČSN EN 13463-5:2012. Splňuje podmienky na použitie v prostredí „zóna 1 a zóna 21“, „zóna 2 a zóna 22“ podľa ČSN EN 1127-1.

Pozn.: Články 2.3. a 2.4. platia pre úpravu zdviháka do prostredia s nebezpečenstvom výbuchu.

3 BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY

3.1 SÚHRN BEZPEČNOSTNÝCH ZÁSAD

Pri zdvíhaní nákladov existuje nebezpečenstvo, zvlášť v prípade, keď nie je zdvihák používaný správnym spôsobom alebo je nesprávne udržiavaný. Pretože následkom toho by sa mohla stať nehoda alebo vážne poranenie, je nutné pri práci so zdvihákom, pri jeho montáži, údržbe a kontrole dodržiavať zvláštne bezpečnostné opatrenia.

! VAROVANIE

NIKDY nepoužívajte zdvihák na zdvíhanie alebo na prepravu ľudí.

NIKDY nezdvíhajte alebo neprepravujte náklady nad ľuďmi alebo v ich blízkosti.

NIKDY nezaťažujte zdvihák viac, ako je nosnosť uvedená na zdviháku.

VŽDY sa presvedčte, že nosná konštrukcia bezpečne udrží úplne zaťažený zdvihák a zvládne všetky zdvíhacie operácie.

VŽDY pred začatím práce upozornite osoby v okolí.

VŽDY čítajte návod na použitie a bezpečnostné pokyny.

Majte na pamäti, že za správnu techniku viazania, zdvíhania a ťahania bremien je zodpovedná obsluha. Preto preverte všetky národné smernice, predpisy a normy, či neobsahujú ďalšie informácie o bezpečnej práci s vaším zdvihákom.

3.2 BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY

! VAROVANIE

3.2.1 Pred použitím

VŽDY zabezpečte, aby zdvihák obsluhovali fyzicky zdatné, spôsobilé a poučené osoby staršie ako 18 rokov, oboznámené s týmto návodom a preškolené o bezpečnosti a spôsobe práce.

VŽDY každý deň pred začatím práce zdvihák skontrolujte podľa odseku 8.2.(1) „Denná prehliadka“.

VŽDY sa presvedčte, že dĺžka reťaze je dostatočná na zamýšľanú prácu.

VŽDY používajte len originálnu reťaz.

VŽDY zabezpečte, aby bremenová reťaz bola neskorodovaná, čistá a naolejovaná.

VŽDY sa presvedčte, že koncový doraz (kotva) je pevne pripevnený na poslednom článku reťaze, alebo na telese zdviháka (pri viac pramenných typoch).

NIKDY neťahajte bremená pevne uložené alebo neznámej hmotnosti.

NIKDY nenapínajte bez znalosti nutných napínacích síl.

NIKDY nepoužívajte zdvihák poškodený alebo opotrebovaný

VŽDY skontrolujte funkciu brzdy pri začatí práce (viď čl. 8.2. (2) bod 6.)

NIKDY nespájajte alebo nepredlžujte reťaz.

NIKDY nepoužívajte zdvihák s vyskočenou, poškodenou alebo chýbajúcou poistkou háka.

NIKDY nepoužívajte zdvihák bez viditeľného označenia nosnosti na zdviháku.

NIKDY nepoužívajte upravené alebo deformované háky.

NIKDY nepoužívajte zdvihák, ktorý je označený visačkou „**MIMO PREVÁDZKY**“.

VŽDY konzultujte s výrobcom alebo jeho splnomocneným zástupcom použítie zdviháka v neštandardnom alebo extrémnom prostredí.

3.2.2 Pri použití

VŽDY sa presvedčte, že bremeno je na háku správne zavesené.

VŽDY sa presvedčte, že poistky hákov sú správne zaskočené.

VŽDY dávajte pozor na nadmerný zdvih alebo spúšťanie (krajné polohy).

VŽDY pracujte so zdvihákom len ručnou silou. Nepredlžujte páku.

VŽDY pri zdvíhaní bremien s hmotnosťou blížiacou sa menovitej nosnosti zdvíhadla odporúčame vzhľadom na veľkosť ovládacích síl, aby obsluhu zabezpečovali dve osoby. Pri ťahaní bremien zabezpečte zdvihák tak, aby nedošlo k pádu zdviháka pri náhlom uvoľnení bremena.

NIKDY nepoužívajte zdvihák na kotvenie bremien.

NIKDY nedovoľte, aby sa bremeno hojдало, spôsobilo nárazy alebo vibrácie.

NIKDY nepoužívajte reťaz zdviháka ako viazací prostriedok.

NIKDY nezavesujte bremeno na špicu háka.

NIKDY neťahajte reťaz cez akúkoľvek hranu.

NIKDY nezvárajte, nerežte alebo nevykonávajte iné operácie na zavesenom bremene.

NIKDY nepoužívajte reťaz na ukostrenie pri zváraní.

NIKDY so zdvihákom nepracujte, ak začne reťaz skákať alebo ak sa objaví atypický nadmerný hluk.

3.2.3 Po použití

NIKDY nenechávajte zavesené bremeno.

VŽDY zabezpečte zdvihák proti neoprávnenému použitiu.

3.2.4 Analýza rizík

Rozbor možných rizík z hľadiska konštrukcie, prevádzkovania a prostredia nasadenia zdviháka je uvedený v samostatnom dokumente „Analýza rizík“. Tento dokument je možné si vyžiadať v servisných strediskách.

3.2.5 Údržba

VŽDY umožnite osobám, určeným používateľom vykonať pravidelnú prehliadku zdviháka.

VŽDY zabezpečte, aby reťaz bola čistá a naolejovaná.

VŽDY zabezpečte, aby kĺzne časti boli dostatočne namazané tukom.

NIKDY nepridávajte ďalšie časti na predĺženie bremenovej reťaze

Pri údržbe je možné vykonávať len také zásahy, ktoré budú v súlade s požiadavkami výrobcu, uvedené v kap.11. a 14. tohto NKP.

NIE JE PRÍPUSTNÉ vykonávať opravy a údržbu iným spôsobom, ako predpisuje výrobca. Ide hlavne o zákaz používania neoriginálnych náhradných dielov alebo vykonávanie zmien na výrobku bez súhlasu výrobcu.

4 BALENIE, SKLADOVANIE A MANIPULÁCIA

4.1 BALENIE

4.1.1 Zdviháky sa dodávajú v zmontovanom stave balené v lepenkových škatuliach.

4.1.2 Súčasťou dodávky je táto sprievodná dokumentácia:

- a) Návod na použitie
- b) ES Vyhlásenie o zhode
- c) Osvedčenie o akosti a kompletnosti výrobku a záručný list.
  - C1) Doba záruky je uvedená na záručnom liste.
  - C2) Záruka sa nevzťahuje na závady spôsobené nedodržaním pokynov uvedených v návode na použitie a na závady, ktoré vznikli nesprávnym použitím a neodborným zásahom.
  - C3) Záruka sa taktiež nevzťahuje na zmeny na výrobku alebo na použitie neoriginálnych náhradných dielov bez súhlasu výrobcu.
  - C4) Reklamácie závad výrobku sa robia podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka prípadne občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.
- d) Zoznam servisných stredísk (len pre Českú a Slovenskú republiku)

4.2 SKLADOVANIE

Zdviháky skladujte v suchých a čistých skladoch, kde sú prosté chemické vplyvy a výpary.

- (1) Vždy skladujte zdvihák bez akéhokoľvek zaveseného bremena.
- (2) Zotrite zo zdviháka všetok prach, vodu a nečistoty.
- (3) Premažte reťaz, čapy háka a pružiny poistiek hákov.
- (4) Zaveďte zdvihák na suchom mieste.
- (5) Pri ďalšom použití sa riadte inštrukciami čl.8.1.2. „Denná prehliadka“ a 8.1.4. „Príležitostne používaný zdvihák“.

4.3 MANIPULÁCIA

Pri manipulácii dodržujte platné technické predpisy a normy pre prácu s ťažkými bremenami.

5 HLAVNÉ TECHNICKÉ PARAMETRE

Typ	Nosnosť (t)	Počet nosných prameňov	Ovládacia sila (N)	Zdvíhacia ¹⁾ rýchlosť (m/min)	Rozsah Prevádzkovej teploty	Základný ²⁾ zdvih (m)	Hmotnosť (kg)
RZV	0,8	1	400	1,27	-20°C až +50°C	1,5	9,5
	1,6	1	370	0,52			17
	3,2	2	370	0,26			24,5
	5	3	440	0,22			41
	6,3	4	430	0,17			46

Poznámky:

- 1) Vypočítané za predpokladu 48 kyvov ručnou pákou za minútu.
- 2) Maximálny štandardný zdvih je 15m. Požadovaný zdvih je nutné špecifikovať v objednávke. Zdvih nad 15 m musia byť konzultované s výrobcom.

5.1 MECHANICKÉ ZARADENIE

Bezpečnosť a životnosť zdviháka je zaručená za predpokladu, že pracuje v súlade s predpísaným zaradením.

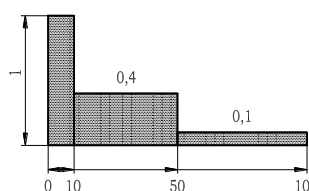
Zdvihák je konštruovaný pre triedu 1Bm podľa predpisu FEM 9.511 – vid' tab. 5.1. (zodpovedá klasifikácii mechanizmu M3 podľa ISO 4301/1).

Priemerný denný pracovný čas stanoví záťažový diagram.

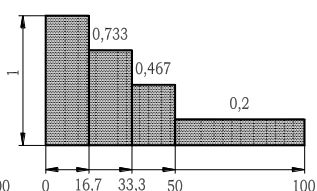
Tab. 5.1 MECHANICKÉ ZARADENIE

Záťažový diagram (rozloženie zaťaženia)	Definícia	Koeficient zaťaženia	Priemerný denný pracovný čas (h)
1 (ľahké)	Zdviháky obvykle podliehajúce malému zaťaženiu a len vo výnimočných prípadoch maximálnemu zaťaženiu.	$k \leq 0,50$	1 - 2
2 (stredné)	Zdviháky obvykle podliehajúce malému zaťaženiu, ale pomerne často maximálnemu zaťaženiu	$0,50 < k \leq 0,63$	0,5 - 1
3 (ťažké)	Zdviháky obvykle podliehajúce strednému zaťaženiu, ale opakovane maximálnemu zaťaženiu	$0,63 < k \leq 0,80$	0,25 – 0,5
4 (veľmi ťažké)	Zdviháky obvykle podliehajúce maximálnemu zaťaženiu alebo zaťaženiu, blížiacemu sa maximu	$0,80 < k \leq 1,00$	0,12 – 0,25

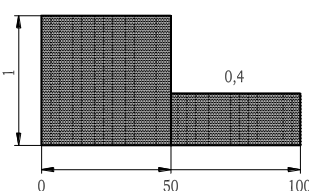
Záťažový diagram 1

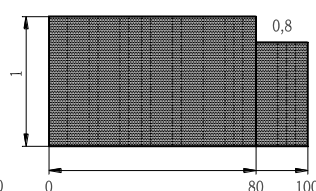
Záťažový diagram 2

Záťažový diagram 3

Záťažový diagram 4

% pracovného času

5.2 MATERIÁL A VYBAVENIE

5.2.1 Všetky časti zdviháka sú zhotovené z ocele a liatiny, brzdiace vložky brzdy z mosadze alebo kovokeramického materiálu.

5.2.2 Na konštrukcii zdviháka nie sú použité materiály náchylné k tvorbe zápalnej iskry v zmysle Prílohy č. 2. čl. 1.3.1. k Nariadeniu vlády č. 23/2003 Zb. a harmonizovaným technickým normám ČSN EN 1127-2 čl. 6.4.4, ČSN EN 1127-1 čl. 6.4.4 a ČSN EN 13 463-1 čl. 8.1.

5.2.3 Materiály s nebezpečnými účinkami statickej elektriny v zmysle ČSN EN 1127-2 čl. 6.4.7., ČSN EN 1127-1 čl. 6.4.7., ČSN EN 13463-1 čl. 7.4.3. a ČSN 33 2030 nie sú vo zdviháku použité.

5.2.4 Zdvihák neprekračuje hodnoty hluku uvedené v prílohe č.1. článok 1.7.4.2 písmeno u) NV 176/2008 Zb. (Smernica EP a RE č. 2006/42/ES)

Pozn.: Články 5.2.2. a 5.2.3. platia pre vybavenie zdviháka do prostredia s nebezpečenstvom výbuchu.

5.3 ÚDAJE NA VÝROBKU

Každý výrobok je opatrený štítkom na ktorom sú uvedené tieto údaje:

Štandardné vybavenie:	Vybavenie do prostredia s nebezpečenstvom výbuchu:
označenie výrobcu	označenie výrobcu
adresa výrobcu	adresa výrobcu
typ výrobku	typ výrobku
nosnosť	nosnosť
výrobné číslo	výrobné číslo
rok výroby	rok výroby
označenie CE	označenie CE
	symbol typu ochrany(<i>IM2c</i> pre skup.I., <i>IIGDcT85°C</i> pre skup.II.)

6 INŠTALÁCIA ZDVIHÁKA

Pred inštaláciou a použitím dôkladne skontrolujte zdvihák, či nie je poškodený.

6.1 KONTROLA PRED INŠTALÁCIOU

6.1.1 Nosná konštrukcia

! VAROVANIE

VŽDY sa ubezpečte, že nosná konštrukcia je dostatočne pevná, aby udržala hmotnosť bremena a zdviháka. Inštalácia nesmie byť vykonaná na konštrukcii, pri ktorej nie je možné overiť si únosnosť.

VŽDY za nosnou konštrukciu zodpovedá používateľ!

6.2 ZAVESENIE ZDVIHÁKA

! UPOZORNENIE

Pri zavesovaní zdviháka na závesný prvok dbajte na najvyššiu opatrnosť a zabezpečte riadne podmienky na bezpečnú inštaláciu podľa charakteru prostredia (pracovná plošina, pomocné zdvíhadlo a pod.), aby nedošlo k ohrozeniu alebo zraneniu osôb. Pri zavesovaní zdviháka vo výškach použite ochranné prostriedky proti pádom z výšky.

Za vytvorenie podmienok na inštaláciu zdviháka a vykonanie inštalácie zodpovedá používateľ.

6.2.1 Mazanie reťaze

Naneste jemnú vrstvu oleja na reťaz najlepšie pomocou spreja. Pravidelné mazanie zabráni opotrebovaniu a korózii reťaze a predĺži jeho životnosť.

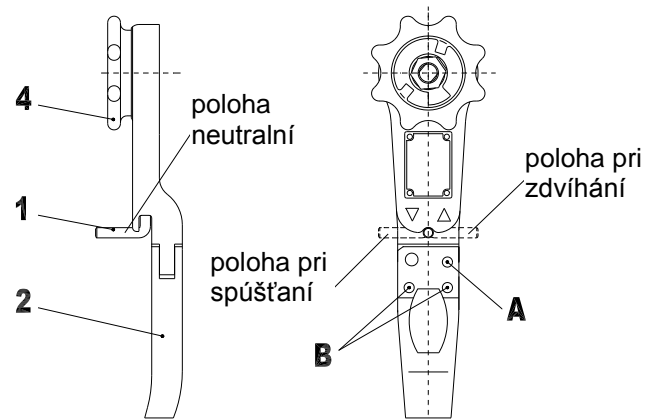

6.3 NASTAVENIE DĹŽKY REŤAZE

Na zavesenie hákov pred zdvíhaním alebo ťahaním potrebujeme obvykle nastaviť dĺžku reťaze (rozpätie hákov) na požadovanú vzdialenosť.

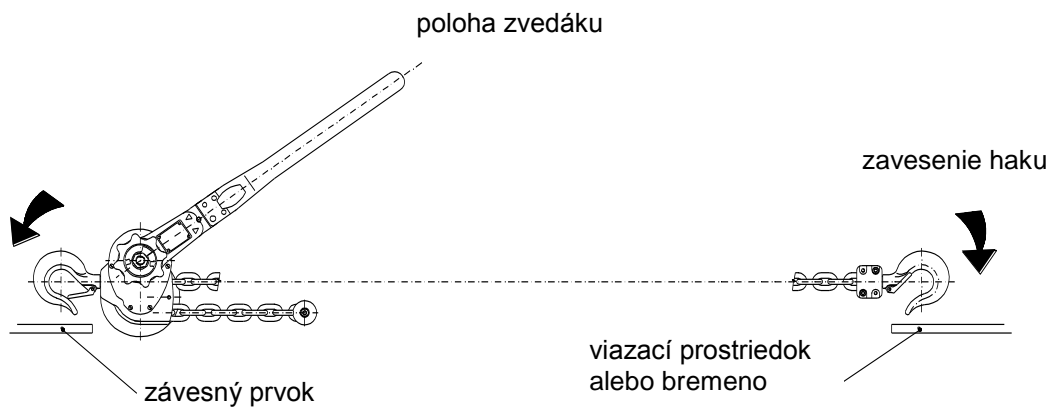
Reverznú páčku (1) na ručnej páke (2) nastavte do neutrálnej polohy – vid' obr. 6.3. Pri tejto polohe reverznej páčky môžete otáčať ručným kolesom (4) a posúvať reťaz v oboch smeroch.

obr.6.3 Nastavenie dĺžky reťaze

6.4 POLOHA ZDVIHÁKA PRI ŤAHANÍ

Zdvihák musí byť inštalovaný tak, aby pri zaťažení boli osi hákov a reťaze v jednej priamke.

6.5 ZDVÍHANIE (ŤAHANIE) ALEBO SPÚŠŤANIE

Pred zdvíhaním reverznú páčku trochu vytiahnite a nastavte na značku zdvíhanie – šípka hore (vid' obr. 6.3.). Zdvíhanie urobte kývavým pohybom ručnou pákou.

Na počiatku zdvíhania, skôr ako dôjde k napnutiu reťaze, pridržte ručné koleso tak, aby nebolo unášané pákou pri jej spätnom pohybe.

Pred spúšťaním bremena alebo uvoľnením napätia reťaze presuňte reverznú páčku do polohy na značku spúšťanie – šípka dole (vid' obr.6.3.). Kývavým pohybom ručnou pákou bremeno spustíte alebo napätú reťaz uvoľníte.

Pri každej zmene polohy reverznej páčky sa presvedčte, či páčka správne zapadla do lôžka v ručnej páke.

Prvý pohyb ručnej páky po zmene chodu reťaze (po presunutí reverznej páčky) je ľahko zablokovaný. Tento stav nastane vplyvom silnejšieho dotiahnutia brzdy hlavne pri manipulácii s ťažšími bremenami. V tomto prípade razantnejším pohybom ručnou pákou uvoľníte brzdú a tým súčasne odblokujete ručnú páku.

6.6 BEZPEČNOSŤ ZDVIHÁKA – POKYNY PRE OBSLUHU

Zdvíhanie a spúšťanie je možné prerušiť v ľubovoľnej výške zdvíhu. Stabilitu polohy bremena zabezpečuje lamelová brzda.

Proti preťaženiu je rapkáčový zdvihák zabezpečený poistným kolíkom (A) v zdvíhacej páke. Pri prestrihnutí poistného kolíka zostane poloha bremena stabilizovaná. S

prestrihnutým kolíkom je možné bremeno len bezpečne spustiť. Dva náhradné poistné kolíky (B) sú zastrčené v otvoroch zdvíhacej páky (viď obr. 6.3.)

Používať iné ako originálne poistné kolíky sa z bezpečnostných dôvodov nedovoľuje.

6.7 SKÚŠKA PRED POUŽITÍM

! UPOZORNENIE

- (1) Najskôr prezrite znova predchádzajúce články tohto návodu a ubezpečte sa, že všetky kroky boli správne urobené a všetky časti sú bezpečne namontované.
- (2) Skontrolujte, či sú háky správne zavesené a poistky hákov zaskočené.
- (3) Vizualne prezrite nosnú konštrukciu alebo závesné prvky, či sú bez závad.
- (4) Niekoľkými pohybmi ručnou pákou odskúšajte funkciu zdviháka bez zaťaženia.
- (5) Urobte niekoľkoraké zdvíhanie a spúšťanie s vhodným bremenom (10% až 50% nosnosti). Súčasne overte brzdu, či pri spúšťaní a zastavení udrží bremeno bez prekĺzavania.

7 PREVÁDZKA

7.1 POUŽITIE ZDVIHÁKA

Zdvihák je viacúčelové zariadenie, určené na zdvíhanie, spúšťania a ťahanie bremien na pracovisku. Môže sa používať nielen v bežnom prostredí, ale i v prostrediach s nebezpečenstvom výbuchu, ak je na štítku označený symbol typu ochrany – viď čl.2.3., 2.4. a 5.3. tohto NKP.

Ovláda sa výlučne pomocou ručnej páky. Je určený pre organizácie i súkromné osoby.

Pretože práca s ťažkými bremenami môže predstavovať neočakávané nebezpečenstvo, je potrebné riadiť sa všetkými „Bezpečnostnými zásadami“ podľa kapitoly 3.

! VAROVANIE

Nepokračujte v práci, ak koncový doraz (kotva) alebo kladnica (pri viacpramenných typoch) sa oprie do telesa zdviháka. Poškodenie koncového dorazu môže viesť k pádu bremena.

Pri ťahaní alebo napínaní môže dôjsť k náhlemu posunu bremena a tým k uvoľneniu a pádu nezabezpečeného zdviháka. Dbajte preto na zvýšenú pozornosť.

! VAROVANIE

Pri zdvihákoch s veľkým zdvihom (15 a viac m) môže dôjsť pri spúšťaní bremien vo výnimočných prípadoch (nepreerušované a rýchle spúšťanie) k nebezpečnému zahriatiu brzdy. V týchto prípadoch je treba spúšťať bremená pomaly a prerušovane.

! VAROVANIE

Nikdy nezavesujte na zdvihák bremeno bez predchádzajúceho aktívneho pridvihnutia bremena zdvihákom. Môže dôjsť k pádu bremena z dôvodu neutiahnutej brzdy.

! UPOZORNENIE

Pri zdvíhaní bremien, ktoré budú v zdvihnutom stave prevesované na iné zdvíhadlo (žeriav, vysokozdvížny vozík a pod.) je nutné odľahčiť bremenovú reťaz (reťaze) ručnou pákou zdviháka, a nie naddvihnutím bremena iným zdvíhadlom. Jedine

uvedený postup zaručuje bezproblémové odbrzdenie brzdy zdviháka po zvesení bremena.

7.2 BEZPEČNÉ PRACOVNÉ PROSTREDIE

! VAROVANIE

- (1) Obsluha zdviháka musí byť dokázateľne oboznámená s týmto návodom na použitie, musí dodržiavať platné bezpečnostné a hygienické predpisy a musí byť oprávnená na obsluhu tohto zariadenia.
- (2) Pri práci so zdvihákom musí byť obsluha vybavená ochrannou prilbou, rukavicami a vhodnou obuvou.
- (3) Na viazanie bremien musia byť použité len overené viazacie prostriedky príslušnej nosnosti.
- (4) Pri obsluhu viacerými osobami musí byť vždy určený jeden pracovník preškolený o bezpečnosti pri práci, ktorý je zodpovedný za manipuláciu so zdvihákom.
- (5) Musí mať voľný a ničím nezaclonený výhľad na celú pracovnú plochu ešte pred začatím práce. Pokiaľ to nie je možné, musí mu s dohľadom pomáhať jedna či viacej osôb blízko zdviháka.
- (6) Pred začatím práce musí obsluha preveriť, či je celý pracovný priestor bezpečný a či je možnosť úniku z prípadného priestoru ohrozenia.
- (7) Pri práci so zdvihákom musí byť dodržaný dostatočný odstup obsluhy od bremena. Je zakázané zdvíhať alebo spúšťať neskladné bremená, ktoré neumožňujú dodržať dostatočný odstup.
- (8) Pokiaľ pracujete so zdvihákom v obmedzenom prostredí, musí byť zabezpečené, aby hák alebo bremeno nenarazilo na prekážku alebo do telesa zdviháka.

8 KONTROLA ZDVIHÁKA

8.1 PREHLIADKA

8.1.1 Druhy prehliadok

- (1) Úvodná prehliadka: predchádza prvému použitiu. Všetky nové alebo opravené zdviháky musia byť preverené zodpovednou kompetentnou osobou, aby bolo zabezpečené kvalifikované plnenie požiadaviek tejto príručky.
- (2) Prehliadky zdvihákov prevádzkovaných pravidelne sa všeobecne delia na dve skupiny podľa intervalov prehliadok. Intervaly závisia od stavu kritických komponentov zdviháka a od stupňa opotrebovania, poškodenia alebo od nesprávnej funkcie. Dve hlavné skupiny sú tu označené ako denná a pravidelná. Zodpovedajúce intervaly sú definované takto:

(a) Denná prehliadka: vizuálna previerka, ktorú vykonáva obsluha, určená používateľom na začiatku každého použitia.

(b) Pravidelná prehliadka: vizuálna prehliadka, ktorú vykonáva osoba určená používateľom.

- 1) bežná prevádzka – jedenkrát ročne,
- 2) ťažká prevádzka – jedenkrát za pol roka,
- 3) zvláštna alebo občasná prevádzka – podľa odporúčania kompetentnej osoby pri prvom použití a podľa nariadenia kvalifikovaných zamestnancov (pracovníkov údržby).

8.1.2 Denná prehliadka

Pri časti odporučených v odseku 8.2(1) „Denná prehliadka“ preverte, či zdviháky nie sú poškodené alebo nemajú závalu. Túto prehliadku robte tiež v priebehu prevádzky v intervale medzi pravidelnými prehliadkami. Kvalifikovaní zamestnanci určia, či akákoľvek závala alebo poškodenie môžu predstavovať nebezpečenstvo a či je nutná podrobnejšia prehliadka.

8.1.3 Pravidelná prehliadka

Celkové prehliadky zdviháka vykonávajúte vo forme odporúčaných pravidelných prehliadok. Pri týchto prehliadkach môže zdvihák zostať na svojom obvyklom mieste a nie je treba ho rozoberať. Odporúčaná pravidelná prehliadka uvedená v odseku 8.2(2) musí byť vykonaná pod dozorom kompetentných osôb, ktoré určia, či je nutné zdvihák rozoberať. Tieto prehliadky zahŕňujú tiež požiadavky dennej kontroly.

8.1.4 Príležitostne používaný zdvihák

(1) Zdvihák, ktorý nepracoval počas jedného mesiaca alebo dlhšie, ale menej ako jeden rok, pred opätovným uvedením do prevádzky podrobte prehliadke, zodpovedajúcej požiadavkám v odseku 8.1.2.

(2) Zdvihák, ktorý nepracoval počas jedného roka, pred opätovným uvedením do prevádzky podrobte prehliadke, zodpovedajúcej požiadavkám v odseku 8.1.3.

8.1.5 Zápis o prehliadke

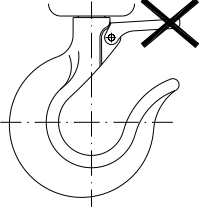
O vykonaných skúškach, opravách, prehliadkach, a údržbách zdvihákov vedzte vždy záznam. Datované zápisy o prehliadkach vykonávajúte v intervaloch špecifikovaných v odseku 8.1.1. (2)(b) a uchovajte na mieste, určenom používateľom.

Závady odhalené kontrolou alebo zaznamenané v priebehu práce musia byť oznámené osobe zodpovednej za bezpečnosť a určenej používateľom.

8.2 POSTUP PREHLIADKY

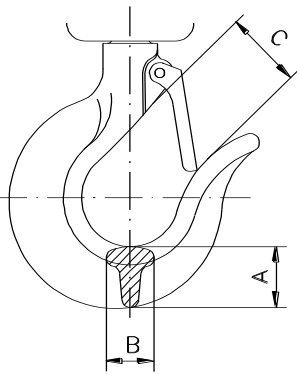
(1) Denná prehliadka (vykonáva obsluha alebo zodpovedná osoba)

DIEL	SPÔSOB PREHLIADKY	LIMIT/KRITÉRIUM NA VYRADENIE	NÁPRAVA
1. Funkcia zdviháka	Vizuálne, sluchovo	reťaz sa zadiera, skáče, vydáva nadmerný hluk, a pod.	reťaz vyčistiť a namazať, pokiaľ sa závala neodstráni, vymeniť reťaz
2. Upevňovacie súčiastky.	vizuálna kontrola všetkých skrutiek, matíc, nitov a pod.	závadné alebo chýbajúce súčiastky uvoľnené súčiastky	nahradiť novými dotiahnuť povolené súčiastky

3. Háky (1) Vzhľad	Vizuálne 	vyskočená poistka zo špičky háka, ohnutý driek háka, iné viditeľné deformácie háka	Odborná revízia zdvíhadla – výmena háka a ďalších poškodených dielov
(2) Otáčanie háka	otočte hákom okolo osi	háč sa plynulo neotáča alebo sa zadržáva	vyčistiť a premazať
(3) Poistka háka	ručným odpružením poistky	poistka sa pri stlačení nevracia	vyčistiť, premazať oprava alebo výmena
4. Reťaz bremenová (1) Vzhľad	vizuálne skontrolujte celú reťaz	deformácie, nadmerné opotrebovanie, korózia	výmena reťaze
(2) Mazanie	vizuálne	reťaz nie je namazaná	reťaz očistiť a namazať

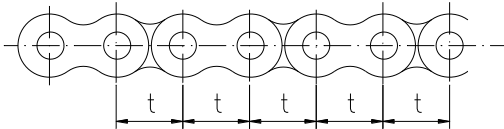
(2) Pravidelná prehliadka (vykonáva kompetentná osoba)

DIEL	SPÔSOB PREHLIADKY	LIMIT/KRITÉRIUM NA VYRADENIE	NÁPRAVA
1. Upevňovacie súčiastky.	vizuálna kontrola všetkých skrutiek, matic, nitov a pod.	závadné alebo chýbajúce súčiastky uvoľnené súčiastky	nahradiť novými dotiahnuť povolené súčiastky
2. Všetky diely	vizuálna kontrola	opotrebované alebo poškodené diely znečistené a nenamazané diely	nahradiť novými rozobrať, vyčistiť, namazať a znova zostaviť
3. Štítok – označenie nosnosti na zdviháku	vizuálna kontrola	nosnosť nie je čitateľná	opraviť alebo nahradiť novým opraviť označenie na zdviháku
4. Háky (1) Deformácie háka (roztvorenie)	zmerajte rozmer „C“ pomocou posuvného merítka vizuálna kontrola	nameraná hodnota je väčšia, ako stanoví tab. deformácia je viditeľná pri vizuálnej kontrole	Odborná revízia zdvíhadla – výmena háka a ďalších poškodených dielov
(2) Opotrebovanie háka	zmerajte rozmer „A“ a „B“ posuvným merítkom	nepoužívajte hák, pokiaľ sa rozmery „A“ alebo „B“ zmenšili o viac ako 10%	Opotrebovaný alebo natiaknutý hák nahraďte novým

Nosnosť (t)	Rozmer "A" (mm)		Rozmer "B" (mm)		Rozmer "C" (mm)
	Štandard	Limit	Štandard	Limit	Limit
0,8	22	19,8	19	17	29
1,6	26	23,4	23	20	35
3,2	36,5	32,8	34	30,5	41
5	42	37,8	35	31,5	45
6,3	58	53	45	41	52

5. Reťaz - natiahnutie	meranie vzdialenosti posuvným merítkom, zmerajte na mieste, ktoré je najčastejšie v styku s kladkou a orechom	rozmery „t“ nesmú presahovať limitné hodnoty uvedené v nasledujúcej tabuľke	pokiaľ sú limitné hodnoty prekročené, požiadajte o výmenu reťaze
------------------------	---	---	--

Nosnosť (t)	Počet meraných článkov	Zaťaženie pri meraní (N)	Vzdialenosť meraných článkov t x 5	
			Štandard	Limit
0,8	5	800	97,5	100,5
1,6 až 6,3	5	1600	127	130,8

6. Brzda - funkcia	zaveste bremeno s hmotnosťou rovnajúcou sa nosnosti zdvíhaka, zdvihnite ho min. 250 mm a spustite	po prerušení zdvíhania musí brzda udržať bremeno v každej polohe zdvíhania alebo spúšťania	Pokiaľ sa tak nestane, požiadajte o opravu a o nastavenie brzdy
7. Koncový doraz (kotva) reťaze	Vizuálna kontrola	koncový doraz nie je dostatočne pripevnený k reťazi	roztiahnuť (vymeniť) závlačky, poškodený spojovací čap vymeniť
8. Západka - funkcia	Vizuálna kontrola pri zdvíhaní	západka nezaskakuje za ozubenia rohatky	vyčistiť, premazať alebo vymeniť pružinu

9 VYHL'ADÁVANIE ZÁVAD

Situácia	Príčina	Náprava
1. Zdvihák neudrží bremeno.	Preklzavanie brzdy.	Nastavenie brzdy alebo oprava podľa kap. „Údržba“.
2. Zdvihák zdvíha ťažko alebo nezdvihne bremeno.	(1) Zdvihák je preťažný. (2) Poškodená ozubená prevodovka.	(1) Znížte hmotnosť nákladu do výšky menovanej nosnosti. (2) Skontrolujte súčiastky podľa kap. „Údržba“

3. Reťaz zle nabieha, zadiera sa.	Poškodená alebo opotrebovaná reťaz alebo orech.	Skontrolujte reťaz alebo súčiastky podľa „Pravidelné prehliadky“ alebo vykonajte opravu podľa kap. „Údržba“
4. Zdvihák vydáva zvláštny zvuk.	(1) Nedostatočne namazaná reťaz. (2) Nedostatočne namazaná prevodovka.	(1) Naolejajte reťaz. (2) Namažte ozubené prevodovky mazacím tukom.
5. Nie je počuť charakteristický zvuk pri zapadaní západky do ozubení rohatky.	Strata funkcie západky . Hrdza, nečistoty, prasknutá pružina.	Vyčistite, vymeňte pružinu.
6. Poistka háka nezaskakuje.	(1) Poškodená poistka. (2) Deformovaný hák.	(1) Opravte poistku. (2) Skontrolujte hák – vid' „Denná prehliadka“.

10 MAZANIE

10.1 VŠEOBECNE

Pred aplikáciou nového maziva odstráňte mazivo staré, vyčistite súčiastky rozpúšťadlom a naneste nové mazivo. Používajte mazivo predpísané výrobcom.

10.2 PREVODOVKY

Snímete kryt na opačnej strane ručnej páky.

Odstráňte staré mazivo a nahradte novým. Použite mazací tuk: Lítiové plastické mazivo univerzálne, vodoodolné, použiteľné minimálne v rozsahu pracovných teplôt -20 °C až +50 °C. Napr. A2, LV2EP.

10.3 REŤAZ

10.3.1 Reťaz dôkladne vyperte v odmasťovacom kúpeli (benzín, petrolej) a osušte.

10.3.2 Mazanie reťaze je možné vykonať dvojakým spôsobom:

a) Reťaz ponorte do mazacieho tuku na valčekové reťaze, rozohriateho na 80°C. Reťaz nechajte v rozohriatom tuku, až sa prehreje na rovnakú teplotu. Táto metóda je najlepšia a odporúča sa takto mazať reťaz aspoň jedenkrát za pol roka (napr. pri revízii alebo oprave zdvíhadla).

b) Nastriekaním oleja (sprejom) na valčekové motocyklové reťaze (bežné prevádzkové mazanie).

! UPOZORNENIE

Chybná údržba a nedostatočné mazanie reťaze môže byť príčinou vážnej nehody.

VŽDY mažte reťaz 1 x týždenne alebo častejšie podľa náročnosti prevádzky (vid' 10.3.2. b)

VŽDY mažte častejšie v korozívnom prostredí (slaná voda, morské podnebie, kyseliny a pod.) ako za normálnych okolností

VŽDY používajte mazivo na valčekové motocyklové reťaze (sprej) alebo strojový olej podľa ISO – VG 46 alebo VG 48 alebo ich ekvivalent.

11 ÚDRŽBA

11.1 BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY

! VAROVANIE

S výnimkou výmeny reťaze môžu údržbu, odborné prehliadky a skúšky vykonávať len kvalifikované osoby (servisné organizácie), vyškolené z bezpečnosti a údržby týchto zdvihákov.

VŽDY používajte výhradne súčiastky dodané výrobcom.

Nie je prípustné vykonávať opravy a údržbu iným spôsobom, ako predpisuje výrobca. Ide hlavne o zákaz používania neoriginálnych náhradných dielov alebo vykonávanie zmien na výrobku bez súhlasu výrobcu.

VŽDY preskúšajte funkciu zdviháka po vykonaní údržby.

VŽDY označte porúchaný alebo opravovaný zdvihák vhodným nápisom (napr. „MIMO PREVÁDZKY“).

NIKDY nevykonávajte údržbu, pokiaľ je na zdviháku upevnené bremeno.

NIKDY nepracujte so zdvihákom, ktorý sa opravuje!

11.2 REŤAZ – viď článok 10.3.

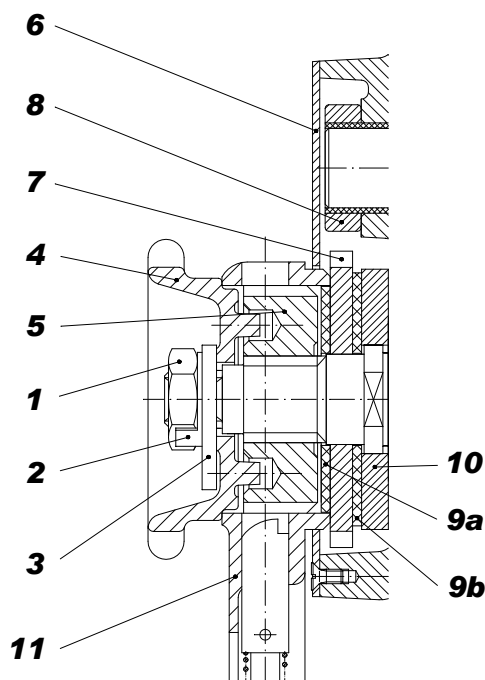
11.3 MONTÁŽ BRZDY

Vyrovnajete (odistíte) ohyb poistnej podložky (2) a odšraubujete maticu (1). Snímete postupne podložku (2), narážku (3), ručné koleso (4), unášacie koleso (5) a ručnú páku (11). Odšraubujete kryt (6) a snímete brzdíacu vložku (9a), rohatku (7), brzdíacu vložku (9b) a podložku (10). Po kontrole podľa článku 11.6. vykonajte montáž opačným postupom. Po montáži je treba brzdu nastaviť podľa čl. 11.4.

Legenda:

- 1- matica
- 2- poistovacia podložka
- 3- narážka
- 4- ručné koleso
- 5- unášacie koleso
- 6- kryt
- 7- rohatka
- 8- poistka
- 9a,9b- poistka
- 10- podložka
- 11- ručná páka

Obr. 11.3. - Montáž brzdy

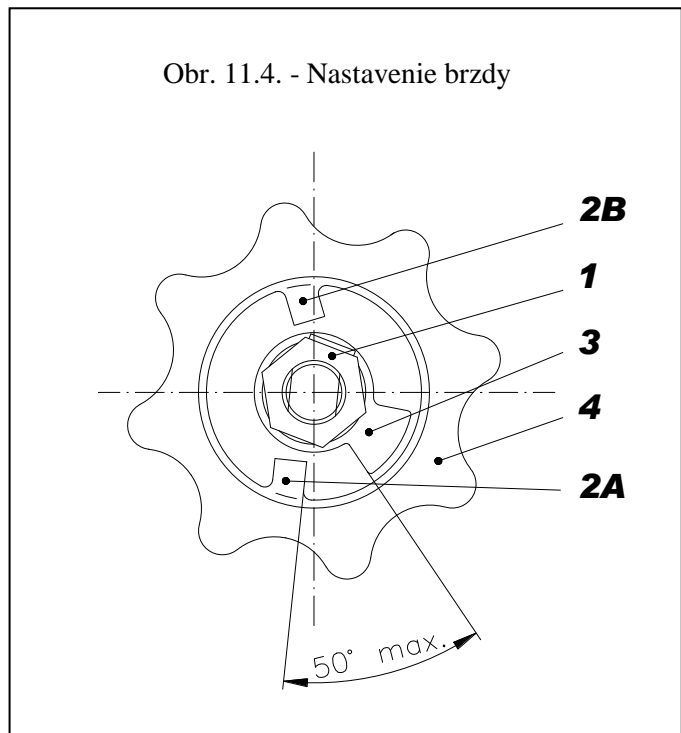

11.4 NASTAVENIE BRZDY

Axiálnu vôľu v brzde vymedzuje narážka (3) a ozubenie na ručnom kolese (2A alebo 2B). Uhol medzi narážkou a ozubením je nastavený výrobcom do 50° - viď obrázok. Ak prekročí v priebehu používania zdviháka tento uhol hodnotu 50°, musí sa brzda znova nastaviť. Nastavenie urobte takto:

Odšraubujte maticu (1), snímte a pretočte narážku (3) tak, aby zvierala s niektorým ozubením (2A alebo 2B) požadovaný uhol. Pokiaľ toto nie je možné dosiahnuť, demontujte ručné koleso (4) podľa postupu v čl. 11.3. a spätne ho natočte tak, aby po nasadení narážky (3) táto zvierala s niektorým z ozubení (2A alebo 2B) požadovaný uhol. Odkúšajte brzdú s vhodným bremenom.

11.5 VŠEOBECNÉ POKYNY

Nasledujúce inštrukcie podávajú všeobecne dôležité informácie o rozobraní, kontrole, oprave a nastavení. Ak bol zdvihák z akéhokoľvek dôvodu demontovaný, postupujte podľa nasledujúcich pokynov.

1. Údržbu vykonávajte v čistom prostredí.
2. **NIKDY** nerozoberajte zdvihák viac, ako je nutné na vykonanie potrebnej opravy.
3. **NIKDY** nepoužívajte nadmernú silu pri demontovaní dielov.
4. **NIKDY** nepoužívajte teplo (žiaru) ako prostriedok pri demontáži dielov, pokiaľ sú diely určené na ďalšie použitie.
5. Udržujte pracovisko čisté a bez cudzích látok, ktoré by sa mohli dostať do ložísk alebo iných pohyblivých dielov.
6. Pokiaľ zovrete diel vo zveráku, vždy použite vhodné podložky na ochranu povrchu dielov.

11.6 KONTROLA

Všetky rozobrané diely skontrolujte, či sú vhodné na ďalšie použitie.

1. Skontrolujte všetky prevodovky vrátane hriadeľa, či nie sú opotrebované a nemajú ryhy alebo pukliny.
2. Skontrolujte, či závitové diely nemajú poškodený závit.
3. Brzdiacu vložku, rohatku a opernú podložku (pozícia 9a, 9b, 7. a 10. na obr. 11.3.) očistite drôtenou kefou a skontrolujte ich stav.
4. Zmerajte hrúbku brzdiacich vložiek (viď tabuľka 11.6.)

Tabuľka 11.6.

Hrúbka vložky (mm)	Limit (mm)	Opotrebovanie (mm)
2,5	2	0,5

11.7 OPRAVA

Opotrebované alebo poškodené diely musia byť vymenené.

Malé ostré hrany a vrypy alebo iné menšie povrchové závady odstráňte a vyhladíte jemným brúsnym kameňom alebo šmirgl'ovým plátnom.

11.8 SKÚŠKA

Pri všetkých opravených zdvihákoch musí byť vykonaná odbornou osobou zaťažkávací skúška s bremenom, prevyšujúcim nosnosť o 10% na overenie funkcie a brzdy zdviháka.

12 VYRADENIE Z PREVÁDZKY – LIKVIDÁCIA

Zdvihák neobsahuje žiadne škodlivé látky, jeho súčiastky sú z ocele, liatiny a z mosadze. Po vyradení z prevádzky ho odovzdajte firme, zaoberajúcej sa likvidáciou kovového odpadu.

13 SÚVISIACA DOKUMENTÁCIA

v platnom znení

13.1 ES Vyhlásenie o zhode

13.2 Návod na použitie bol spracovaný v súlade s nasledujúcimi technickými predpismi, technickými normami a národnými predpismi :

- Nariadenie vlády č.176/2008 Zb. v platnom znení (Smernica EP a Rady 2006/42/ES)
- Nariadenie vlády č.23/2003 Zb. v platnom znení (Smernica EP a Rady 94/9/ES)
- ČSN EN ISO 12100
- ČSN EN 13157+A1
- ČSN EN 1127 – 2
- ČSN EN 1127 - 1
- ČSN EN 13463 – 1
- Vyhláška ČBÚ č.22/89 Zb.
- ČSN 33 2030.

14 ZÁVEREČNÉ POŽIADAVKY VÝROBCU NA ZÁKAZNÍKA

Akékoľvek zmeny výrobku, príp. použitie neoriginálnych náhradných dielov sa môže uskutočniť len na základe súhlasu výrobcu.

Pri nedodržaní tejto podmienky výrobcu neručí za bezpečnosť svojho výrobku. V takom prípade sa na výrobok nevzťahujú záruky výrobcu.